

SOSIAALI- JA TERVEYSJOHTAJA

Jaakko Kaunisto

Vareliuksenkatu 1

32200 Loimaa

puh. 02 7612100 tai gsm 050 5696937

e-mail jaakko.kaunisto@loimaa.fi

Kaupunginhallitus

Hyvinvointivaliokunta

SOTEN TALouden SEURANTAA/KESÄKU

Vertailu on suoritettu muutettuun talousarvioon 7.8. kirjanpito-tilanteessa Tasaisella käytöllä toteutuma saisi olla enintään **50 %**.

Koko palveluala

Toimintakulujen toteutuma oli 49,7 %. Menot olivat 0,7 % korkeammalla tasolla (228.218 €), kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna. Huomioitava kuitenkin, että erikoissairaanhoidon budjetoituu tasaerälaskutuksena.

Henkilöstökulujen toteutuma oli 47,4 %. **Henkilöstömenot olivat 0,4 % alemmalla tasolla, kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana.** Lomarahat ja kesäsijaiset tekevät piikin henkilöstömenoihin.

Palvelujen ostojen toteutuma oli 51 %. Suurimmat ylitykset ovat ostoissa kuntayhtymiltä ja atk-palveluissa. Aineiden ja tarvikkeiden toteutuma oli 49,3 %. Avustusten toteutuma oli 51,7 %. Suurimmat ylitykset avustuksissa olivat veteraaneille annetuissa avustuksissa, joihin saataneen täysi korvaus Valtiokonttorilta. Muiden toimintakulujen toteutuma oli 45,5 %.

Toimintatuottojen toteutuma oli 45,2 %. Tuotot olivat 1,2 % (67.524 €) alemmalla tasolla, kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana. Suurimmat alitukset ovat kunnilta ja kuntayhtymiltä perittävässä korvauksissa (akuutit kuntoutusosastot ja lastensuojelun korvaukset).

Hyvinvointipalvelujen hallinto

Toimintakulujen toteutuma oli 58,2 %. Ylitys tapahtuu henkilöstömenoissa ja palvelujen ostoissa. Henkilöstömenojen toteutuma 53,6 % Laskentasihteerin arvioitua nopeampi eläköityminen aiheutti pitämättömien lomien maksatusta rahana. Äitiyslomasijaisuus lisää henkilöstömenoja tavanomaisesta tasosta. HUOM! Hallinnon henkilöstöresurssia vähennettiin kuitenkin edellisestä vuodesta 0,5 henkilöä. Loppuvuotta kohti tulee tasaantumaan. Palvelujen ostojen toteutuma oli 119,6 %. Ylitys johtuu asiantuntijapalvelujen ostoista (Kuntamaiseman selvitykset) sekä ATK-palveluista. Lisäksi osa kasvusta selittyy kirjaustavan muutoksista palvelualan sisällä (keskitys >myöhempi vyörytys).

Sosiaalityön tehtäväalue

Toimintakulut 49,5 % ja toimintatuotot 38,8 %. **Toimintakulut olivat 0,7 % pienemmät (44.039 €) kuin viime vuonna.** Toimintatuotoissa alitus johtuu lastensuojelun kustannusriitoihin varatuista tuloeristä (600.000 €). Muut myyntituotot ja asiakasmaksutuotot ovat toteutuneet arvioitua paremmin. Kaikkiaan eri oikeusasteissa on „vetämässä hakemus“ 9 lapsen osalta. Kahden lapsen osalta on hallinto-oikeus ratkaissut asian Loimaan eduksi, mutta hävinnyt vastapuoli on hakenut valitusoikeutta KHO:lta. Huhtikuun loppuun laskettuna Auran kunnalta laskutettava osuus olisi ollut 184.000 € (joka kk kertyy lisää vähintään 5.000 €).

Henkilöstökulujen toteutuma oli 49,3 %. **Ne olivat 7 % (105.464 €) alemmalla tasolla, kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana.** Palvelujen ostojen toteutuma oli 50 %. Asiakaspalvelujen ostoissa toteutuma oli 48,9 % ja menot olivat 1,6 % (63.498 €) alhaisemmat verrattuna viime vuoteen. Muissa palveluissa menoja ovat kasvattaneet atk-menot ja kuljetuspalvelut (VPL). Aineiden ja tarvikkeiden toteutuma oli 34,3 %, avustukset 46,7 % ja muut toimintakulut 43,6 %.

Positiivista kehitystä on tapahtunut lastensuojelussa, jonka menot olivat 12,4 % alhaisemmat (231.825 €), kuin viime vuonna sekä kehitysvammahuollossa, jossa menot olivat 2,5 % alhaisemmat (45.813 €).

Lastensuojelun kustannuskehityksen ratkaisee kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä, mikä on nyt ollut laskusuunnassa (tammikuussa 46 ja kesäkuussa

38). Vuosittaiset suuretkin vaihtelut ovat tässä mahdollisia, riippumatta ehkäisevistä toimenpiteistä. **Osaltaan parantuneeseen tulokseen vaikuttaa se, että Huvilakatu 33:een saatiin kilpailutuksella edullinen palveluntuottaja.**

Kehitysvammahuollon tulos on positiivinen yllätys huomioon ottaen, että uusi Aspa-koti Lumme on lisännyt ostopalveluja. Tämä on kuitenkin mahdollistanut järjestelyjä omissa yksiköissä ja ostoissa erityishuoltopiiriltä. On kuitenkin muistettava, että Loimaalla on runsaasti vielä lapsuuden kodissaan asuvia kehitysvammaisia.

Vammaispalvelujen menot ovat puolestaan kasvaneet 13,6 % (194.604 €) viime vuodesta. Suurimmat kasvut ovat tapahtuneet kuljetuspalveluissa ja henkilökohtaisessa avussa.

Riskit

Lastensuojelun kustannusten hallintoriitoihin liittyvät. Voitetaanko keissit ja lähteekö hävinnyt osapuoli valittamaan?

Vielä lapsuudenkodissaan asuvat kehitysvammaiset (12 hlöä). Asumispalvelujen järjestäminen edessä ennemmin tai myöhemmin.

Lainsäädäntömuutos. Eduskunta on hyväksynyt lastensuojelulain mukaisen jälkihuoltovelvollisuuden ikärajan nostamisen (21-v >25-v). Tämä tulee nostamaan kuntien lastensuojelun menoja. Lastensuojelulain muutokset 1.1.2020 sisältävät muitakin kustannustasoa kohottavia tekijöitä. Korvataanko kunnille valtion-osuuk- sissa?

Terveys- ja hoivapalvelut

Toimintakulujen toteutuma 49,7 %. Menot olivat 0,9 % korkeammalla tasolla verrattuna viime vuoteen. **Luvussa mukana erikoissairaanhoidon tasaerälaskutus.** Erikoissairaanhoidon kesäkuun loppuun ulottuvan toteutuman mukaan tasaisella käytöllä esh:n kulut ylittyisivät 1,8 milj. €. Isot kuukausitason heilahtelut ovat mahdollisia. Yhden prosentin heilahtaus merkitsee runsasta 200.000 €:n muutosta.

Henkilöstökulujen toteutuma oli 47 %, palvelujen ostot 51,2 %, aineet ja tarvikkeet 49,9 %, avustukset 58 % (HUOM! Sisältää veteraanien palvelut, joihin saadaan valtion korvaus) ja muut toimintakulut 45,8 %.

Tehtäväalueen tulokertymän toteutuma oli 46,5 %, mikä oli 1,4 % pienempi kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana. Tasaisella kertymällä tulopuoli pettää 700.000 €.

Suurimmat tulojen alitukset ovat kunnilta ja kuntayhtymiltä perityissä korvauksissa (akuutit kuntoutusosastot). Tasaisella vauhdilla tulokertymä alittuisi 1 milj. €. Terveys- ja hoivapalveluissa alittuvat tasaisella käytöllä myös asiakkailta perittävät maksut n. 720.000 € (ateriamaksut, laitoshoidon asiakasmaksut, hammashoidon maksut, asumispalvelujen hoitopäivämaksut). Tulokertymä on arvioitu ylioptimistisesti. Muut kunnat eivät ole käyttäneet akuuttien kuntoutusosastojen palveluja siinä määrin kuin on oletettu. Asiaksmaksuissa (ateriamaksut, hoitopäivämaksut) kertymämuutokseen vaikuttaa oman tuotannon supistaminen ja siirtyminen ostopalveluihin, joissa palveluntuottaja perii osan maksuista suoraan itselleen. Esim. Ahoskodin toiminta budjetoitiin koko vuodelle 2019, mutta sen nopeutettuun alasajoon ryhdyttiin jo keväällä 2019. Lopetus oli kannattavaa kuitenkin, mutta budjetointi tapahtui syksyllä 2018, joten talousarvio ja todellinen toiminta eivät kulkeneet samaa tahtia.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 17.6.2019 tarkistettavaksi sopimusta sairaanhoitopiirin kanssa erikoissairaanhoidolle varattujen paikkojen määrästä 1.9.2019 alkaen.

Auran ja Pöytyän kunnat harkitsevat oman vuodeosastonsa supistamista/lopettamista. Tämän voi olettaa lisäävän ostoja akuuteilta kuntoutusosastoilta. Päätöstä ei vielä ole tehty, eikä se ehdi vaikuttaa kuluvaan vuoteen.

Arvio koko vuoden toteutumasta

Menojen ylitykset:

- Hyvinvointipalvelujen hallinto 30.000 €
- Sosiaalityö 50.000 €
- Terveys- ja hoivapalvelut 1.650.000 €
- YHTEENSÄ **1.730.000 €**

Tulojen alitukset:

- Sosiaalityö 470.000 €
- Terveys- ja hoivapalvelut 700.000 €
- YHTEENSÄ **1.170.000 €**

Huomioitavaa: Tulopuoleen ei kyetä tämän vuoden aikana omin toimenpitein käytännössä vaikuttamaan. Menojen osalta tuloksen ratkaisevat tekijät ovat erikoissairaanhoidon käyttö, lastensuojelu ja vammaispalvelut. Erikoissairaanhoidossa yhden %:n heilahdus käytössä merkitsee n. 200.000 €/kk. Lastensuojelussa yksi uusi laitossijoitus maksaa vähintään 90.000 €/vuosi. Kehitysvammahuollossa yksi uusi laitossijoitus on vähintään 100.000 €/vuosi ja asumispalvelusijoitus vähintään 50.000 €/vuosi.

Henkilöstömenojen toteutuma heinäkuun lopussa koko palvelualueella oli 58,4 %. Tämän perusteella henkilöstömenot tulevat alittumaan. Alituksen suuruutta kannattaa arvioida tarkemmin, kun koko lomakausi on ohi.

Loimaalla 8.8.2019

Jaakko Kaunisto